Gemeente Nijmegen
Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen
Natalia Ricardo
Elise van Vuuren
April 2024

Adviesrapport

Jaarstukken 2023

&

Begroting 2025

MARN

Nijmegen

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **1**
……..in één oogopslag **2**
Inleiding **3**
1. Advies **4**
1.1 Advies bij de jaarstukken 2023 4
1.2 Advies bij de begroting 2024 en 2025 4
2. Kaders **5**
2.1 BRN-normen 5
2.2 Overige kaders 5
3. Algemeen **6**
4. Jaarstukken 2023 **7**
4.1 Algemeen 7
4.2 Controleverklaring accountant 7
4.3 Fiscaliteiten 7
4.4 Begroting 2023 en managementrapportages 8
4.5 Resultaatanalyse 8
4.6 Balanstoelichting 8
4.7 Voorstel bestemming resultaat 10
5. Begroting 2024 en 2025 **11**
5.1 Algemeen 11
5.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders 11
5.3 Gewijzigde begroting 2024 11
5.4 Begrotingsanalyse 2025 11
5.5 Meerjarenbegroting 12
6. Weerstandsvermogen **13**
6.1 Algemene reserve 13
6.2 Resultaatreserve 13
6.3 Bestemmingsreserves 13
6.3 Risico’s 14
Bijlagen **15**

JAARSTUKKEN 2023

Rekeningresultaat: € 111.792;

Bestemmingsreserve MARN+: € 100.000;

Dividenduitkering ARN: € 510.000;

Uitkering reserve gronden: € 481.803;

Totaal: € 1.203.595

Voorstel MARN: Gerealiseerd resultaat 2023 ad. € 111.792, plus € 100.000 (Bestemmingsreserve MARN+) plus € 481.803 uitkering reserve gronden en dividend uitkering ARN € 510.000 uitkeren aan gemeenten: (juli en okt.)

-Voornemen tot afgifte goedkeurende accountantsverklaring.

VERMOGENSPOSITIE

Bestemmingsreserve

€ 7.914.040 voor vrijval reserve**

€ 7.458.448 na vrijval reserve ***

Na vrijval uitkering reserve uit 2023 in 2024, zie bijlage 1.

** regel 7 schema

*** regel 8 schema

BEGROTING 2024 en 2025

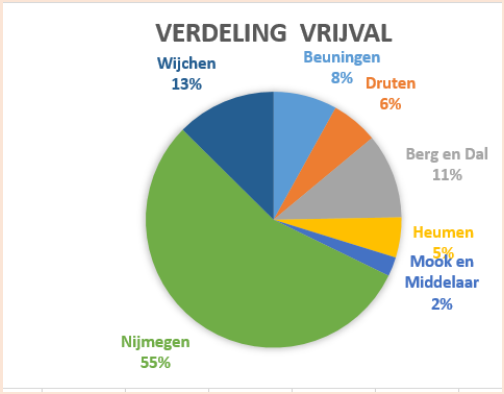
2024 niet sluitend met een negatief saldo van € 30.018.

2025 sluitend met een positief saldo van € 95.204.

Begroting is BBV proof.

Voldoet aan de BRN 2025.

De meerjarenbegroting 2026-2028 is opgenomen.

ADVIES

- in te stemmen met de jaarrekening 2023 en met de resultaatbestemming.

- in te stemmen met de begroting 2024 en de begroting van 2025.

- de meerjarenraming 2026 -2028 voor kennisgeving aan te nemen.

DEELNEMERSBIJDRAGEN

Deelnemersaandeel in resultaat & vrijval gronden

Gemeente	Inwoners 1-1-2022	Dividend ARN * 2022	Voorstel uitkering in 2024	Begroting 2025
Beuningen	26.354	35.168	53.776	37.413
Druten	19.000	25.355	39.506	27.632
Berg en Dal	35.000	46.706	71.491	50.383
Heumen	16.523	22.049	33.995	23.747
Mook en Middelaar	7.998	10.673	16.189	11.409
Nijmegen	178.750	238.535	368.384	260.543
Wijchen	41.225	55.013	84.044	59.336
West Maas en Waal	nvt	nvt	26.211	27.068
Totaal	324.850	433.500	693.596	497.532

* Verdeling dividend o.b.v. inwonersaantal 1-1-2022. Dividendbelasting ad.€ 76.500 wordt na ontvangst betaald.

Inleiding

Dit adviesrapport bevat de uitkomsten van de beoordeling van de jaarstukken 2023 en de begroting 2025 van de GR MARN.
Hierbij hebben wij een advies geformuleerd voor de zienswijze die de GR MARN vraagt aan de deelnemende gemeenten bij de begroting 2025, en een advies bij de vaststelling van de jaarstukken 2023 en resultaatbestemming 2023.
Op 22 april 2024 hebben wij onze bevindingen besproken met mw Belinda Giesendorf, secretaris van de GR MARN.

Tijdschema zienswijze

Het dagelijks bestuur van de GR MARN heeft de jaarstukken 2023 en de begroting 2025 aan de deelnemende gemeenten van de AGR (adviesfunctie GR-en) op 14 maart 2024 aangeboden. Volgens de BRN-planning (BRN 2025) geven wij een advies aan de deelnemende gemeenten op 26 april 2024 en zullen gemeenten in juni hun zienswijze indienen. De vaststelling van deze begroting en jaarstukken door het AB is gepland op 4 juli 2024.

Werkwijze Adviesfunctie

Voor de beoordeling van de jaarstukken en de begroting hebben de gemeenten in de Regio Nijmegen de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen opgericht (hierna: Adviesfunctie, wij of AGR). Als Adviesfunctie beoordelen wij de jaarstukken en de begroting en brengen hierover advies uit aan de regiogemeenten.

Vertrekpunt bij de beoordeling zijn de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN), die de gemeenten in de Regio Nijmegen vastgesteld hebben. Hieraan toetsen wij. De index op de gemeentelijke bijdragen voor 2025 is 6,54%. Voor een uitgebreide toelichting op de indexeringssystematiek verwijzen wij naar de BRN 2025. Wij hebben de bijzonderheden die gelden voor GR MARN verder in dit rapport toegelicht.

Onze beoordeling van de jaarstukken richt zich op de financiële verantwoording en het voorstel over de bestemming van het resultaat van de GR MARN. Op basis van de accountantscontrole gaan wij uit van de juistheid van de jaarrekeningcijfers en richten wij ons op een beoordeling van deze cijfers. Daarbij nemen wij de bevindingen in het accountantsverslag mee.
Daarmee valt een inhoudelijke beoordeling van geleverde prestaties buiten de scope van onze werkzaamheden.
Onze beoordeling van de begroting richt zich allereerst op het realiteitsgehalte van de raming en de toepassing van de BRN-normen en richt zich vooral op het jaar 2025. De meerjarenraming gebruiken wij met name als basis voor de beoordeling van de vermogenspositie.
Een inhoudelijke beoordeling van beleidsvoornemens valt buiten de scope van onze werkzaamheden.

Zowel bij de jaarstukken als de begroting nemen wij de risico's en de risicobeheersing in ogenschouw en beoordelen wij de vermogenspositie, en met name het verloop van de reserve.

1. Advies

1.1 Advies bij de jaarstukken 2023

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van GR MARN om:

A. In te stemmen met de jaarrekening van 2023;
B. In te stemmen met het gerealiseerd resultaat 2023 groot € 111.792; te bestemmen tot uitkering aan de gemeenten;
C. De vrijval van de bestemmingsreserve ad.€ 455.592 zijnde € 481.803 minus € 26.211 (vergoeding aan West Maas en Waal) uit te keren aan de 7 deelnemende gemeenten, op basis van het inwonersaantal per 1 januari 2023, opgenomen in de BRN 2024;
D. de vrijval ad € 26.211 uit te keren aan de uittredende gemeente West Maas en Waal conform de afspraken met deze gemeente;
E. in te stemmen met de bestemmingsreserve MARN + á € 100.000 te bestemmen tot uitkering aan de gemeenten o.b.v. inwoneraantallen 2023;
F. € 433.500 uit de dividenduitkering 2022 vanuit de ARN aan de deelnemende gemeenten uit te keren o.b.v. inwoneraantallen van het jaar 2022;
G. de € 76.500 uit de dividendbelasting 2022 (vanuit de ARN) na ontvangst uit te keren;
H. de bedragen C, D en G in twee delen uit te keren (juli en oktober 2024).

1.2 Advies bij de begroting 2024 en 2025

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van MARN om:

A. In te stemmen met de begrotingswijzigingen 2024 van de begroting 2024.
B. In te stemmen met de begroting 2025 van de MARN.
C. De meerjarenbegroting van 2026 tot 2028 voor kennisgeving aan te nemen.

2. Kaders

2.1 BRN-normen

De index op de gemeentelijke bijdrage voor 2025 is 6,54%.

De BRN-indexering op de gemeentelijke bijdragen wordt bepaald op de in de mei- en september circulaire gepubliceerde indexcijfers, welke gebaseerd zijn op het CEP (Centraal Economisch Plan, meicirculaire)) en de MEV (Macro Economische Verkenningen, septembercirculaire):

1. Het gaat om de volgende indexcijfers;
a. de prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers;
b. Prijs Bruto Binnenlands Product (PBBP) als indexering voor de materiële lasten.

2. Deze indexering wordt met een weging van 70% voor loon en 30% voor materieel berekend tot één BRN-index voor de gemeentelijke bijdragen.

3. Er wordt één jaar geactualiseerd, gebaseerd op de gegevens uit de MEV (septemberpublicatie 2023). Deze actualisatie is verwerkt in de BRN-index 2025.

2.2 Overige kaders

De volgende regelingen zijn van kracht:

Het BBV (besluit begroten en verantwoorden).
De op dit moment geldende gemeenschappelijke regeling van GR MARN.
De kaders betreffend risicobeheer zijn vastgelegd in de Verordening Financieel beleid, beheer en organisatie MARN 2024 en Treasury-statuut-MARN.
Notitie inzake het weerstandsvermogen 2014.
Besluiten van het Algemeen en Dagelijks Bestuur.
Gemeentewet.

Kader weerstandsvermogen GR-en

Het huidige kader weerstandsvermogen van de gemeenschappelijke regelingen dateert van 2014. Het kader is destijds in goede samenwerking tussen de AGR (adviescommissie gemeenschappelijke regelingen) en de GR-en opgesteld en vervolgens vastgesteld in het PFO. Onder meer de bepaling van de risico's en wie daar verantwoordelijk voor dient te zijn, maakt onderdeel uit van dit kader.

Inmiddels is, samen met de controllers van de gemeenschappelijke regelingen, door de AGR een start gemaakt met de inventarisatie of het bestaande kader actualisatie behoeft.

Met een afvaardiging van de GR-en zijn hiervoor tijdens een workshop in maart 2024 de eerste verkenningen gedaan; onder andere naar de bepaling van risico's en de benodigde weerstandscapaciteit. Een eerste voorzichtige gezamenlijke uitkomst is dat een aantal zaken a.g.v. de actualiteit bijstelling behoeft.

Tijdens het adviestraject t.a.v. de jaarrekening 2023 en de begroting 2025 is door de AGR in dit verband de nodigde aandacht besteed aan:

1. De door de GR opgenomen risico's; en
2. Het vorm en hoogte van de door de GR aangehouden weerstandsvermogen

3. Algemeen

Een gemeenschappelijke regeling is een besluit tot samenwerking tussen bestuursorganen, in dit geval van gemeenten, ter behartiging van een of meer bepaalde belangen van die bestuursorganen. In de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR[1]) is geregeld hoe een gemeenschappelijk regeling moet worden ingericht. Hierna volgen de algemene bevindingen over de begroting en de jaarstukken.

De Gemeenschappelijke Regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen (GR MARN) is een gemeentelijke regeling bestaande uit 7 gemeenten: Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen en Wijchen. De GR MARN ondersteunt de deelnemende gemeenten bij de bescherming van het milieu, waaronder de verwijdering van afvalstoffen. Een belangrijke functie van GR MARN is dat zij sinds 1985 aandeelhouder is van afvalenergiecentrale ARN B.V. in de gemeente Beuningen. Door de huidige taken is de ondersteuning sinds 2018 beperkt tot een minimale formatie (secretaris 0,3 fte) die door de Dar N.V. uitgevoerd wordt, aldus de MARN.

De MARN dankt haar bestaansrecht in financiële zin voor een groot deel aan het bestaan van ARN B.V. De enige “inkomsten” van MARN zijn de opbrengsten (rentebaten en aflossing) van een lening aan de ARN. Uit het voordelig saldo op het product afvalverwerking dekt de MARN de kosten.

Bestuur
Op 11 juli 2022 trad, als gevolg van de gemeentelijke verkiezingen, een nieuw bestuur van GR MARN aan. Geen van de zittende leden is teruggekomen in het bestuur. Tevens vond een wisseling van de ambtelijk secretaris plaats. De nieuwe portefeuillehouders zijn: de heer T. van Elferen als voorzitter GR MARN, de heren H. Rodoe: portefeuillehouder financiën, P. Cobussen, T. van Bronkhorst, R. Thoonen, A. ten Westeneind en P. Baneke zijn de overige bestuursleden.

Uittreden Gemeente West Maas en Waal
De Gemeente West Maas en Waal is per 1 januari 2022 uitgetreden. Het uittredingsverzoek is in de jaarstukken van 2021 verwerkt. Zie § 4.1.

Gronden
De MARN heeft in 2017 alle gronden verkocht aan de ARN B.V. Hierdoor zijn alle inkomsten uit huur en pacht van gronden vervallen.

Vrijval bestemmingsreserve
De opbrengst uit voormelde grondverkoop aan de ARN B.V. is gestort in de Bestemmingsreserve *“Uitkering gemeenten*”. Jaarlijks komt een bedrag vrij en wordt aan de deelnemende gemeenten uitgekeerd, conform *Schema vrijval en uitkeringen aan gemeenten sinds 2017* in de bijlage 1.

MARN en de energietransitie/ circulariteit in de regio
De verkenning van de toekomst van de MARN, mede in relatie tot de energietransitie van de deelnemende gemeenten leidde in 2020 tot de conclusie dat MARN zich gaat ontwikkelen naar een MARN+. De plus geeft een actievere invulling van het aandeelhouderschap in de ARN aan en het benutten van dit aandeelhouderschap bij de energietransitie. In 2023 heeft het Dagelijks en Algemeen Bestuur meermaals nader over de invulling van MARN+ gesproken en is besloten om een senior adviseur als linking pin tussen de gemeenten en ARN aan te stellen. Deze adviseur kan, door middel van inzicht in de kansrijke projecten bij ARN op het gebied van energietransitie en circulariteit, de verbinding maken naar de MARN-gemeenten en een actieve rol in de afstemming hierover op zich nemen. Dit alles in nauwe verbinding met het bestuur van MARN. In 2023 zijn hiervoor nog geen kosten gemaakt.

[1]https://wetten.overheid.nl/BWBR0003740/2022-07-01.

In november 2019 heeft het Algemeen Bestuur besloten financiële ondersteuning te geven aan de Circulaire Raad. Vanuit GR MARN hebben twee bestuursleden zitting in deze samenwerking. Het afgelopen jaar is verder ingezet om ontwikkeling te geven aan de circulaire economie in de regio. Het Algemeen bestuur heeft besloten om de bijdragen aan de Circulaire Raad, en daarmee aan de energietransitie in de regio, te continueren tot en met 2027.

Tarievenonderzoek
De MARN heeft een langdurige doorlopende overeenkomst voor het aanleveren van verschillende afvalstromen met ARN, waaronder restafval en GFT. De MARN beoordeelt de verhouding met ARN op transparantie en streeft waar mogelijk naar een verlaging van het tarief en het verder inzetten op duurzaamheid. Hiertoe zal in 2024 een onafhankelijk tarievenonderzoek bij ARN worden uitgevoerd.

4. Jaarstukken 2023

4.1 Algemeen

In algemene zin verwijzen wij hier naar de inhoud van het jaarverslag en hieronder geven wij hier de belangrijkste gebeurtenissen van afgelopen jaar weer.

Afspraken uittreding gemeente West Maas en Waal
De MARN heeft de afspraken (conform de definitieve versie van de jaarrekening 2021 (versie 2) over de uittredende gemeente West Maas en Waal als volgt in de jaarrekening 2023 verwerkt:

A. Het ***financieel nadeel*** van de MARN vanwege het uittreden (ad € 77.127) wordt door de gemeente West Maas en Waal (jaar 2021 tot en met 2025) gecompenseerd.
B. Het ***recht*** van de gemeente West Maas en Waal om jaarlijks haar deel uit de bestemmingsreserve gronden tot en met 2036 (ad € 505.430) uit de vrijval van de reserve en de rentebaten (€ 144.622) te ontvangen, conform schema uit 2017 in de bijlage 1. Het totaalbedrag van dit recht is in totaal ad € 650.052.
Als verdelingsmaatstaf is het inwonersaantal (periode 2018 t/m 2021) gehanteerd zoals opgenomen in de BRN 2019, 2020, 2021 en 2022.

De rentebaten (B) van de gemeente WMW worden verrekend (tot en met 2025) met de vordering (A) op de gemeente WMW.

4.2 Controleverklaring accountant

De accountant is voornemens een goedkeurende controleverklaring af te geven bestaande uit een goedkeurend oordeel ten aanzien van getrouwheid van de jaarrekening en de rechtmatigheid verantwoording zoals deze door het DB is afgegeven. De jaarrekening voldoet aan de wettelijke financiële kaders (o.a. Wet Fido, het BBV en de WNT), aldus de accountant.

4.3 Fiscaliteiten

BTW: ten aanzien van de BTW geldt dat de GR MARN niet BTW plichtig is.

VPB
Na verkoop van de grond heeft de GR MARN geen ondernemersactiviteiten meer voor de omzetbelasting. Ten aanzien van de VPB is gesteld dat de verkoop van gronden als vermogensbeheer beschouwd wordt en de overige activiteiten[2] als niet VPB- plichtig zijn.

2 De MARN ondersteunt de deelnemende gemeenten bij de bescherming van het milieu op de onderwerpen afval, bodem, externe veiligheid handhaving, klimaat en energie, aldus de site van de MARN

4.4 Begroting 2023 en managementrapportages

De adviesfunctie heeft in haar adviesrapport van 2023 geadviseerd aan de MARN om toekomstige tussentijdse begrotingswijzigingen aan de raden voor te leggen conform de kaders; dit voor de zienswijzen. De MARN heeft toegezegd hier alert op te zijn.

4.5 Resultaatanalyse

De jaarrekening van de MARN sluit met een voordelig saldo van € 621.792. Dit resultaat is voornamelijk ontstaan door de dividenduitkering uit het resultaat van de ARN in 2022 (ad. € 510.000). Zonder de dividenduitkering vanuit de ARN, was de winst van de MARN € 111.792 geweest tegen een begroot resultaat van € 69.144.

In principe worden de kosten van de MARN bekostigd uit de rentebaten vanuit de lening aan de ARN. In 2022 was dit bedrag € 259.570, cf. bijlage 1 uit 2017. Uit deze rentebaten komt een bedrag ad € 14.583 ten gunste van de gemeente West Maas (WMW). Tot en met 2025 verrekent de MARN dit bedrag met haar ***financieel nadeel*** [3] (ad € 15.425) vanwege het uittreden van de gemeente WMW uit de regeling.

De werkelijke kosten van de MARN in 2023 zijn € 240.384 en zijn jaarlijks als volgt verdeeld:

A. ± € 60.500 aan de circulaire raad en Cirkelstad betaald
B. ± € 69.000 aan personeel
C. ± € 91.000 afvalverwerking en rentelasten
D. ± € 19.000 overige kosten

4.6 Balanstoelichting

Activa

De bezittingen van de MARN zijn voornamelijk **financiële (vaste en vlottende) activa**:

€ 1.701.675 Kapitaalverstrekking aan deelneming ARN (zie deelneming)

€ 8.241.664 Lening aan deze deelneming (zie deelneming).

€ 1.001.712 Vlottende activa tegen een bedrag ad € 988.880 per ultimo 2022.

Passiva Eigen vermogen

Sinds 2017 is besloten om het totaal vermogen van de MARN terug te brengen naar € 0, door een deel van de verkoopopbrengst uit de gronden jaarlijks vrij te laten vallen. Tegelijkertijd is in 2022 besloten om een resultaatsreserve in te stellen en daarin jaarlijks de exploitatieresultaten toe te voegen. De resultaatsreserve per 1-1-2023 is € 229.020 zijnde het resultaat uit 2021 en 2022. Hiermee is het eigen vermogen van de MARN toegenomen.
Door de dividenduitkering uit de winst 2022 van de ARN B.V.is het eigen vermogen van de MARN met 510.000 toegenomen en het totaal ultimo 2023 is € 8.864.852. Zie posten in tabel §6.3 bestemmingsreserves.

De schulden van de MARN zijn:

Langlopende schulden = € 1.856.646, zijnde:

€ 1.454.448 Lening ter bekostiging van de deelname aan de ARN. Zie *deelneming ARN B.V.*

€ 402.197 Recht uitgetreden gemeente West Maas en Waal afspraken uit 2021.

[3] Zie paragraaf 4.1, pagina 7.

Kortlopende schulden = € 198.457, zijnde:

€ 198.457 Nog te betalen posten

Voorziening apparaatskosten uittreden WMW = € 30.851.

Bedrag wordt jaarlijks verrekend met het recht dat de WMW tegoed heeft vanuit de MARN.

Nota weerstandsvermogen
Sinds 2014 is besloten om geen algemene reserve meer aan te houden, maar de in de begroting opgenomen post onvoorzien van € 10.000 als voldoende buffer te beschouwen. Derhalve is er geen Algemene reserve meer binnen de MARN. In 2022 heeft de MARN besloten om een resultaatreserve in te stellen. Tegelijkertijd is in 2017 besloten om het eigen vermogen van de MARN terug te brengen naar € 0.

Deelneming in ARN B.V

Aandelen ARN B.V.

Op de balans is de deelneming in de ARN opgenomen. Deze aandelen zijn tegen verkrijgingsprijs gewaardeerd en voor € 1,7 miljoen op de balans opgenomen. De MARN bezit hiermee 3.750 aandelen met een nominale waarde van € 454 per aandeel. Deze zijn 100% volgestort (zie voormelding onder activa.)

In de jaarrekening 2022 is het zichtbaar eigen vermogen van de ARN € 24,5 miljoen, aldus de toelichting in de jaarrekening van de MARN. Aangezien de MARN 51% van de ARN-aandelen bezit, heeft de MARN een aandeel van € 12,5 miljoen in het vermogen van de ARN B.V. Voor de MARN betekent dit een stille reserve van € 10,8 miljoen, zijnde de overwaarde van de kapitaalinbreng (aandeel van 12,5 mln. minus de € 1,7 mln. dat betaald is voor de aandelen).
In 2022 was het resultaat na belasting van de ARN B.V. € 2.7 mln. Een miljoen hiervan is als dividend aan de deelnemers uitgekeerd. De MARN heeft haar deel ad. € 433.500 in 2023 ontvangen en moet de dividendbelasting ad. € 76.500 nog ontvangen (totaal € 510.000, 51% van 1 miljoen). Dit bedrag is terug te vinden onder de incidentele baten.

De MARN stelt voor om dit bedrag € 510.000 aan de deelnemende gemeenten uit te keren.

De langlopende schulden van de ARN per ultimo 2022 zijn € 8.241.600 tegen een bedrag van €12.500.691 het jaar ervoor. Het resultaat over 2022 bedroeg € 2.652.244 tegen € 2.042.158 in het jaar ervoor.

Lening aan ARN B.V.

De MARN heeft sinds 2017 aan de ARN B.V een annuïtaire lening verstrekt van € 11,5 mln. met een vaste rente van 3,09% (inclusief risico-opslag) per jaar. Per 31 december 2023 bedraagt deze lening € 8,2 mln. conform bijlage 1 (schema uit 2017). Ter verzekering van de betaling van de termijnen van de koopprijs heeft ARN B.V. aan de GR MARN zekerheid verstrekt in de vorm van een eerste recht van hypotheek op de percelen die onderdeel uitmaken van de verkoop. MARN heeft voor de verwerking van het afval van de deelnemers in MARN een vast tarief met een jaarlijkse indexering. De aanleverovereenkomst loopt tot 2026.

Geldlening MARN ter financiering deelname in ARN B.V. (2 mln.)

De MARN heeft in 2017 een lening afgesloten om haar deelname in de ARN te financieren. De rentekosten hiervan dekt de MARN uit de rentebaten vanuit de annuïtaire lening (van € 11 mln.) aan de ARN. Zie paragraaf Lening aan ARN B.V. Deze lening is in 2021 omgezet in een annuïtaire lening waarvoor de MARN in 2023 een bedrag van € 93.955 heeft afgelost. Jaarlijks betaalt nu de MARN € 114.549 euro aan rente en aflossing.
Per 31-12-2023 bedraagt deze lening € 1.454.448. Aflossing van een lening is een mutatie in de liquide middelen en geen vermogensmutatie. De jaarlijkse aflossing van voornoemde lening van de GR MARN zal op termijn tot lagere exploitatieresultaten gaan leiden.

De rentebaten van de GR MARN, uit de annuïtaire lening aan ARN B.V., nemen jaarlijks af en de eigen middelen (de opbrengsten uit grondverkoop in 2017 uit de bestemmingsreserve “Uitkering gemeenten”) worden jaarlijks aan de deelnemende gemeenten uitgekeerd.

4.7 Voorstel bestemming resultaat

In de aanbiedingsbrief stelt het DB van de MARN aan het AB voor om:

A. In te stemmen met de jaarrekening van 2023;
B. In te stemmen met het gerealiseerd resultaat 2023 groot € 111.792; te bestemmen tot uitkering aan de gemeenten;
C. De vrijval van de bestemmingsreserve ad.€ 455.592 zijnde € 481.803 minus € 26.211 (vergoeding aan West Maas en Waal) uit te keren aan de 7 deelnemende gemeenten, op basis van het inwonersaantal per 1 januari 2023, opgenomen in de BRN 2024;
D. de vrijval ad € 26.211 uit te keren aan de uittredende gemeente West Maas en Waal conform de afspraken met deze gemeente;
E. in te stemmen met de bestemmingsreserve MARN + á € 100.000 te bestemmen tot uitkering aan de gemeenten o.b.v. inwoneraantallen 2023;
F. € 433.500 uit de dividenduitkering 2022 vanuit de ARN aan de deelnemende gemeenten uit te keren o.b.v. inwoneraantallen van het jaar 2022;
G. de € 76.500 uit de dividendbelasting 2022 (vanuit de ARN) na ontvangst uit te keren;
H. de bedragen C, D en G in twee delen uit te keren (juli en oktober 2024).

5. Begroting 2024 en 2025

5.1 Algemeen

In dit advies nemen wij alleen bijzondere (beleid)wijzigingen op.

Sinds 2017 is de MARN gestopt met de netwerkondersteuning en is nu vooral aandeelhouder en leverancier van afval aan ARN B.V. De inkomsten van de MARN bestaan alleen uit de aflossing en de rente baten uit de annuïtaire lening van oorspronkelijk € 11,5 mln. aan de ARN B.V. Door het uittreden van de gemeente West Maas en Waal is de balans in 2022 en de exploitatie van de MARN aanzienlijk gewijzigd.

5.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders

De taakvelden zijn conform BBV toebedeeld. De begroting 2025 voldoet in grote mate aan de BRN-normen.
De toegepaste indexering van de posten zijn meer dan 6,54%.

5.3 Gewijzigde begroting 2024

De begroting 2024 dient als basis voor de begroting 2025 te zijn.

De begroting 2024 van de MARN is in de vergadering van 6 juli 2023 door het Algemeen Bestuur vastgesteld en vervolgens ter kennisname aan het College van Gedeputeerde Staten van Gelderland verzonden. Het College van Gedeputeerde Staten van Gelderland heeft laten weten dat op basis van de ingediende stukken de MARN onder het repressieve toezicht zal blijven vallen, aldus de MARN.

De begroting 2024 sluit af met een negatief saldo van € 30.018.
De Adviesfunctie valt op ten aanzien van de begroting 2024:

- Het DB is voornemens om het resultaat 2023 ad. € 111.792 uit te keren (€ 69.144 was begroot). Dit heeft tot gevolg dat de geprognosticeerde balans 2024 verandert. De resultaatreserve zal met € 69.144 afnemen;
- Daarnaast is de vergoeding voor het voeren van de administratie in de begroting 2024 aangepast naar de werkelijke indexatie die gebruikt gaat worden. Zie hiervoor de wijzigingsbegroting 2024. Dit heeft tot gevolg dat het resultaat € 1.064 lager zal zijn. De liquide middelen zullen als gevolg hiervan €70.207 lager zijn.

5.4 Begrotingsanalyse 2025

De begroting 2025 bevat de kosten en baten uit de (financiële) relaties van de MARN met de besloten vennootschap ARN B.V. Sinds 2018 wordt de ondersteuning van de MARN door Dar N.V. uitgevoerd.

De enige inkomsten van de MARN zijn de dalende rentebaten uit de geldlening aan de ARN en daartegenover staan de stijgende kosten van o.a. personeel, bestuur, advieskosten, bijdrage aan de circulaire raad en Cirkelstad en rentelasten en aflossing van de (€ 2 mln.) lening voor de financiering van de deelname in de ARN B.V.

De begroting 2025 geeft een positief resultaat van € 95.204.

De lasten en de baten uit de begroting 2025 zijn:

	Totaal
LASTEN	
1. Personeel	77.852
2. Bijdrage circulaire raad en circelstad	60.500
3. Overige goederen en diensten	40.992
4. Rente te betalen	17.436
5. Rente ten gunste van WMW	12.788
6. Vereveningsbijdrage	56.723
7. Ondersteuning Marn+	75.000
8. Onvoorzien	10.000
Totaal Lasten	**351.292**
BATEN	
1. Rente te ontvangen bank	0
2. Rente te ontvangen ARN B.V.	227.627
3. Vereveningsbijdrage	56.723
4. Incidentele baten	162.146
Totaal Baten	**446.496**
Exploitatiesaldo	**95.204**

De Adviesfunctie valt in de begroting te volgende posten op:

A. In de begroting 2025 is, net als in 2024, voor de kosten van adviezen een bedrag opgenomen van € 25.000.

5.5 Meerjarenbegroting

Uit de stukken blijkt dat de MARN aan de hand van de meerjarenbegroting ook een balansprognose heeft opgesteld. Hier is de ontwikkeling van de balans tot en met 2028 te volgen, dit conform advies van de provincie Gelderland in afgelopen jaar. Hierbij is er gerekend met het feit dat er vanaf 2025 aan het eind van het jaar altijd €50.000 aan liquide middelen moet zijn. Tevens wordt hierin het resultaat vanaf 2024 weer jaarlijks toegevoegd aan de resultaatreserve.

6. Weerstandsvermogen

6.1 Algemene reserve

Sinds 2014 beschikt de MARN niet meer over een algemene reserve. Deze is door het Algemeen Bestuur opgeheven. Er wordt nu alleen nog een post onvoorzien van € 10.000 aangehouden. Voor meer info zie § 3.3 *Weerstandsvermogen* op pagina 8 van de begroting van de MARN.

6.2 Resultaatreserve

De resultaatreserve van de MARN in 2025 is € 199.001 tegen een bedrag ad € 229.020 ultimo 2024.

6.3 Bestemmingsreserves

*Het **eigen vermogen** van de MARN in 2023 is als volgt:*

Omschrijving	Bedrag	Toelichting	Nr.
Totaal vermogen per 1 januari 2023	€ 9.094.226	Voor vrijval gronden + winst 2022	[1]
Dotatie (resultaat 2023)	€ 621.792	Bij Winst 2023	[2]
Onttrekking (Uitkering gemeenten 2023)	€ 441.165	Af uitgekeerd	[3]
Onttrekking (Dividend 2022 uit ARN)	€ 410.000	Af dividend ARN	[4]
Balans per 31 december 2023	€ 8.864.852	Saldo incl. winst 2023	[5]

Toelichting

[1] Het eigen vermogen van de MARN per 1 januari 2023 was € 9.094.226 conform het afgesproken schema uit 2017 in bijlage 1. Dit bedrag is inclusief het gerealiseerde resultaat 2022 (€ 115.004) en de dotatie uit vrijval van reserve gronden.

[2] Het resultaat uit 2023 is € 111.792 (positief) en dit is aan het eigen vermogen toegevoegd.

[3] De vrijval 2022 uit hoofde van de grondverkoop ad € 441.165 is aan deelnemende gemeenten uitgekeerd. De uitkering aan de gemeenten (uit grondverkopen) verloopt tot en met de uitkeringen uit 2022 volgens bijlage 1, het vastgestelde schema uit 2017.

[4] Dotatie uit dividenduitkering 2023 vanuit ARN B.V.

[5] Het eigen vermogen van de MARN per 31 december 2023 bedraagt € 8.864.852.

*De **bestemmingsreserve** van de MARN in 2023 is als volgt:*

Omschrijving	Bedrag	Toelichting	Nr.
Bestemmingsreserve "uitkering aan gemeente" per 1 januari 2023	€ 8.355.205	Voor vrijval gronden	[6]
Onttrekking (Uitkering gemeenten uit 2022)	€ 441.165	Af uitgekeerd	[7]
Balans per 31 december 2023	**€ 7.914.040**	Saldo 2023	[8]
Vrijval 7 gemeentes in 2023	€ 455.592	Conform schema	[9]
Totaal balans reserve uitkering gronden 7 gemeentes na vrijval	**€ 7.458.448**	Conform schema	[10]

Toelichting

[6] Per 31 december 2022 is de bestemmingsreserve *"Uitkering gemeenten"* vóór vrijval ad € € 8.355.205[4].

[7] De vrijval vanuit 2022 *"Uitkering gemeenten"* voor de 7 gemeentes ad € 441.165 is in 2022 uitbetaald.

[8] Totale reserve na uitkering aan 7 gemeentes in 2023 (in juni en oktober).

[9] De vrijval vanuit 2023 *"Uitkering gemeenten"* voor de 7 gemeentes is ad € 455.592.

[10] Totale reserve na uitkering in 2024 (in juni en oktober).

[4] Bedrag van de 7 deelnemende gemeenten

Op pagina 8 van de begroting is onderstaande paragraaf opgenomen:
Echter om te voorkomen dat op termijn de rente-inkomsten niet meer toereikend zijn heeft het Algemeen bestuur in 2022 ten aanzien van duurzame financiering van MARN besloten dat de inkomsten uit de verkoop van de grond aan ARN (rente-inkomsten en aflossings-inkomsten) niet meer afzonderlijk beschouwd en afzonderlijk toegewezen worden (respectievelijk ten gunste van exploitatie MARN en ten gunste van de deelnemende gemeenten). Dit heeft als resultaat dat vanaf 2025, het jaar waarin het banksaldo van MARN conform de balansprognose een negatief resultaat liet zien, steeds jaarlijks een bedrag uitgekeerd wordt aan de gemeenten waarbij de exacte hoogte van het bedrag bij de begroting wordt vastgesteld. Dit wordt als verwerkingswijze geïmplementeerd in de begroting. Het resterende bedrag wordt gebruikt voor de exploitatie van MARN. De aflossing aan BNG geschiedt uit de liquide middelen die ontstaan door het jaarlijkse exploitatieoverschot. Over eventuele dividenduitkeringen van ARN wordt jaarlijks een besluit genomen.

6.3 Risico's

Op bladzijde 8 is opgenomen:
De risico's van de MARN zijn beperkt. Het Algemeen Bestuur heeft bepaald dat voor de afdekking van de risico's de begrotingspost Onvoorzien voldoende is. Daarnaast is MARN aandeelhouder in ARN. Zij heeft één lening (in verband met grondverkoop) en geen garanties meer uitstaan naar ARN. De lening is afgedekt met een eerste recht van hypotheek. Tevens heeft MARN met ARN een vast tarief van indexering voor het door de deelnemers in de MARN aangeleverde afval. Het risico dat MARN loopt, bedraagt ten hoogste de waarde van de aandelen die MARN heeft in ARN. Deze zijn gewaardeerd op verkrijgingsprijs voor een waarde van €1.701.675. Verder wordt verwezen naar de paragraaf 3.2 Verbonden partijen.

Bijlagen

Schema vrijval en uitkeringen aan gemeenten sinds 2017

	Lening aan ARN B.V.			Bestemmingsreserve 8 gemeenten				Uit te keren aan WMW		Bestemmingsreserve 7	
Jaar	Rente	Aflossing	Restant einde boekjaar	Uit te keren aan deelnemers*	Restant einde boekjaar na vrijval	Restant einde boekjaar vóór vrijval		Gronden-vrijval	Rente	Restant einde boekjaar	uit te keren aan 7 gemeentes
Begin 2017			€ 11.500.000		€ 10.955.463						
2017	€ 344.524	€ 424.076	€ 11.075.924	€ 396.849	€ 10.558.614	€ 10.955.463				€ 10.955.463	
2018	€ 331.441	€ 437.180	€ 10.638.744	€ 409.953	€ 10.148.861	€ 10.558.614				€ 10.558.614	
2019	€ 317.911	€ 450.690	€ 10.188.054	€ 423.463	€ 9.725.198	€ 10.148.661				€ 10.148.661	
2020	€ 303.984	€ 464.616	€ 9.723.438	€ 437.389	€ 9.287.808	€ 9.725.197				€ 9.725.197	
2021	€ 289.627	€ 478.973	€ 9.244.465	€ 451.746	€ 8.836.062	€ 9.287.808		€ 24.573	€ 16.272	€ 8.782.378	€ 427.173
2022	€ 274.828	€ 493.772	€ 8.750.693	€ 466.545	€ 8.369.517	€ 8.836.062		€ 25.380	€ 15.440	€ 8.355.205	€ 441.165
2023	**€ 259.570**	**€ 509.030**	**€ 8.241.663**	**€ 481.803**	**€ 7.887.714**	**€ 8.369.517**		**€ 26.211**	**€ 14.583**	**€ 7.914.040**	**€ 455.592**
2024	€ 243.841	€ 524.759	€ 7.716.904	€ 497.532	€ 7.390.182	€ 7.887.714		€ 27.068	€ 13.699	€ 7.458.448	€ 470.464
2025	€ 227.626	€ 540.974	€ 7.175.930	€ 513.747	€ 6.876.435	€ 7.390.182		€ 27.952	€ 12.788	€ 6.987.985	€ 485.795
2026	€ 210.908	€ 557.692	€ 6.618.238	€ 530.465	€ 6.345.970	€ 6.876.435		€ 28.863	€ 11.849	€ 6.502.190	€ 501.602
2027	€ 193.676	€ 574.924	€ 6.043.314	€ 547.697	€ 5.798.272	€ 6.345.969		€ 29.802	€ 10.881	€ 6.000.588	€ 517.895
2028	€ 175.912	€ 592.688	€ 5.450.626	€ 565.461	€ 5.232.811	€ 5.798.272		€ 30.771	€ 9.883	€ 5.482.694	€ 534.690
2029	€ 157.597	€ 611.003	€ 4.839.623	€ 583.776	€ 4.649.035	€ 5.232.811		€ 31.769	€ 8.854	€ 4.948.003	€ 552.007
2030	€ 138.718	€ 629.882	€ 4.209.741	€ 602.655	€ 4.046.380	€ 4.649.035		€ 32.798	€ 7.793	€ 4.395.996	€ 569.857
2031	€ 119.253	€ 649.347	€ 3.560.394	€ 622.120	€ 3.424.260	€ 4.046.380		€ 33.858	€ 6.700	€ 3.826.138	€ 588.262
2032	€ 99.190	€ 669.410	€ 2.890.984	€ 642.183	€ 2.782.077	€ 3.424.260		€ 34.952	€ 5.573	€ 3.237.876	€ 607.231
2033	€ 78.505	€ 690.095	€ 2.200.889	€ 662.868	€ 2.119.208	€ 2.782.076		€ 36.079	€ 4.411	€ 2.630.645	€ 626.789
2034	€ 57.179	€ 711.421	€ 1.489.468	€ 684.194	€ 1.435.014	€ 2.119.208		€ 37.241	€ 3.212	€ 2.003.856	€ 646.953
2035	€ 35.200	€ 733.400	€ 756.068	€ 706.173	€ 728.841	€ 1.435.014		€ 38.439	€ 1.978	€ 1.356.903	€ 667.734
2036	€ 12.532	€ 756.068	€ -	€ 728.841	€ -	€ 728.841		€ 39.674	€ 704	€ 689.169	€ 689.167
2037	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -		€ -	€ -	€ 2	€ -
TOTAAL		€ 11.500.000		€ 10.955.460				€ 505.430	€ 144.621		€ 7.914.040
										Totaal na vrijval 2023	€ 7.458.448

Toelichting: uit te keren bedragen aan deelnemende gemeenten is bedrag van de aflossing minus 1 1/20 deel van de afboeking grondwaarde (544.537/20=27.227)